

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

צרעת נעמן וצרעת גיחזי (שיעור מס' 137)
הרב אמנון בזק (amnonbazak@gmail.com)

צרעת נעמן וצרעת גיחזי

1. במדבר רבה (וילנא) פרשת נשא פרשה ז סימן ה:

על י"א דברים הצרעת באה... על גסות הרוח – זה נעמן, שנאמר (מלכים ב ה) 'וונעמן] שר צבא מלך ארם] היה איש גדול', מהו גדול? שהיתה רוחו גסה מפני שהיה גבור חיל ועל ידי כך נצטרע.

2. דברי הימים ב פרק כו, טז-כא:

(טז) וכחזקתו גבה לבו עד להשחית וימעל בה' אלהיו ויבא אל היכל ה' להקטיר על מזבח הקטרת... (יח) ויעמדו על עזיהו המלך ויאמרו לו לא לך עזיהו להקטיר לה' כי לפהגים בני אהרן המקדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלתך ולא לך לכבוד מה' אלהים: (יט) ויזעף עזיהו ויגידו מקטרת להקטיר ויזעפו עם הפהגים והצרעת זרחה במצחו לפני הפהגים בבית ה' מעל למזבח הקטרת: (כ) ויפן אליו עזיהו כהן הראש וכל הפהגים והנה הוא מצרע במצחו ויבהלוהו משם וגם הוא נדחף לצאת כי נגעו ה': (כא) ויהי עזיהו המלך מצרע עד יום מותו וישב בית החפשות החפשיית מצרע כי נגזר מבית ה' וייתם בנו על בית המלך שופט את עם הארץ:

3. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מז עמוד א:

תנו רבנן שלשה חלאין חלה אלישע אחד שגירה דובים בתינוקות ואחד שדחפו לגחזי בשתי ידיים ואחד שמת בו שנאמר 'ואלישע חלה את חליו אשר ימות בו'. תנו רבנן: לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת, לא כאלישע שדחפו לגחזי בשתי ידיו ולא כיהושע בן פרחיה שדחפו לאחד מתלמידיו בשתי ידיו. אלישע מאי היא? דכתיב 'ויאמר נעמן הוואל קח ככרים' וכתוב 'ויאמר אליו לא לבי הלך כאשר הפך איש מעל מרכבתו לקראתך... וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך לעולם'.
'וארבעה אנשים היו מצורעים', אמר רבי יוחנן: זה גחזי ושלשת בניו.

4. משנה מסכת סנהדרין פרק י משנה ב:

שלשה מלכים וארבעה הדיוטות אין להם חלק לעולם הבא: שלשה מלכים – ירבעם אחאב ומנשה... ארבעה הדיוטות – בלעם ודואג ואחיתופל וגחזי:

5. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קד עמוד ב - קה עמוד א:

דורשי רשומות היו אומרים: כולן באין לעולם הבא, שנאמר 'לי גלעד ולי מנשה ואפרים מעוז ראשי יהודה מחקקי מואב סיר רחצי על אדום אשליך נעלי עלי פלשת התרועעי'... 'מואב סיר רחצי' זה גחזי שלקה על עסקי רחיצה.